

Bjørn Østring .
Borgenveien 33.
V i n d e r e n .

102455

Oslo, den 20. august 1948.

Til
Oslo Politikammer,
LANDSSVIKAVDELINGEN.
O s l o .

Gjelder råttmester Arthur Quist.

I tillegg til min forklaring oversendt gjennom Arendal politikammer oversendes den vedlagte.

Hvis enkelte ting er for dårlig belyst eller spesielle andre ting jeg tidligere har vært forhørt om; ønskes nøyaktigere forklart er jeg selvfølgelig villig til å redegjøre grundigere for disse ting.

E r b ø d i g s t

Bjørn Østring.

Gjelder : Arthur Quist. (Del II.)

Det var hele tiden meningen at Den norske legions innsats skulle være i Finland, og da vi istedet ble satt inn syd for finnene ved Finskebukta var dette helt mot forutsetningen. Da vi gikk inn i flyene i Stetin etter noen få timers varsel het det at isforholdene hadde gjort det umulig å komme nordover uten fly. Bataljonen ble så splittet ved at flyene hadde forskjellig landingsordre. Luga, Krasnogwardeisk og Riga. (Disse siste vidre med buss.) Etter landingen ble noen tropper kjørt rett ut i frontlinjen ved Puskin, mens andre ble sendt til Krasnoje-selo uten at vi troppsjefer hadde føling med bataljonen, ja delvis heller ikke med våre kompanisjefer. Vi som kom til Puskin ble lagt i reserve som en annen linje i vestkanten av byen, mens russernes stillinger gikk gjennom ~~vest~~ østkanten. Våre panservernkanoner ble straks beordret i stilling og befalet fra infanterikompaniene ble straks vist rundt i tyskernes første linje, med beskjed om at vi samme kveld skulle overta. Først etter dette kom vi i forbindelse med Quist som vi hadde inntrykk av var holdt unna oss. Situasjonen ble drøftet, men vår innsats slik tyskerne hadde ordnet det var ikke til å komme forbi, ~~men~~ Quist var imidlertid meget ~~ergerlig~~ ærgerlig over at vi ikke var kommet til Finland som lovet. Radbruch fortalte senere at den virkelige grund for denne tilsynelatende planløse innsats, var at den tyske ledelse ikke hadde villet ha oss i Finland, og hadde vært redd for ^{at} Quists steile holdning hadde kunnet forpurre deres planer om å sette oss inn annet sted. Etter noen dager klarte Quist å få løsgjort oss, og samlet alle norske i et eget avsnitt av fronten.

Vi norske hadde meldt oss frivillig og var hver for oss innstilt på å yte det beste. Mange av oss så kampen mot bolsjevismen som et rent korstog og ønsket intet høyere enn å gi vårt liv for Norge hvis det ble krevet. Quist hadde intet ansvar for denne vår innstilling og hadde aldri påvirket noen av oss til å melde oss, han

(A.Quist.)

~~Kim~~ kom jo til bataljonen lenge etter opprettelsen. Straks han ble klar over at tyskerne konsekvent brøt alle avtaler gjorde han også alt han kunne for å få alle hjem og bataljonen oppløst. Ved disponering av befalet til kurser og skoler, og ved avtale med legen om tilbakesending av alle det overhode var mulig å gjøre dette med, fikk han svekket avdelingen så meget at frontinnsatsen ble vanskeliggjort. Tyskerne forsøkte da å sende avdelingen til bandebekjempelse i Ukeraine, men dette nektet Quist og satte sin stilling inn på at dette ikke skulle skje. Tyskerne fikk så i Norge satt opp et politikompani med Jonas Lie som sjef. Dette kompani ble sendt som forsterkning til bataljonen og det så ut til at Quists plan om å få alle hjem skulle misslykkes. Imidlertid hadde vi, da vi meldte oss som frivillige i Norge måttet undertegne en kontrakt hvor det også sto at vi skulle tjenestegjøre i et $\frac{1}{2}$ år. Undertegningen av et slikt dokument var vi meget imot dengang, da vi mente at en slik innsats ikke skulle være noen almindelig kontrakt om "kjøp og salg", for når en var villig til å gi sitt liv skulle det være et tillitsforhold nokk. Vi murret derfor heller ikke da bare utdannelsen tok $\frac{1}{2}$ år, men etter at selve frontinnsatssen hadde vart lenger enn denne tid, gikk Quist fra bunker til bunker ^{og} snakket med hver enkelt mann og fikk dem til å si opp kontrakten på grundlag av det $\frac{1}{2}$ års innsats. Dette var for Quist så resikabelt å så høyt spill, at alle ventet han skulle bli anklaget for mytteri og få den strengeste straff ved krigsrett. Bataljonen ble da også straks tilbakeført til Letland. På dette tidspunkt var bataljonen helt nede i et antall svarende til ca. 2 kompanier så noen betydning rent kampmessig sett hadde den ikke; men Himler som hadde en forkjærlighet for de "germanske" avdelinger ^{og} forsto at en av disse ville "sprekke" fullstendig hvis Quist uten vidre ble fjernet, kom selv nordover for å finne en løsning. Quist var imidlertid helt steil og da Himler forsto at så og si alle de norske sto bak ham, lovet han å ta hensyn til kontrakten. Man ga imidlertid Jonas Lie i oppdrag å verve til et norsk regiment. For å få den gamle infanteri batal-

(A.Quist.)

jon som stamme, ble det fra ham framhevet at regimentet ville bli helt motorisert oppsatt som et pansergrenaderregiment. At alle legionærene som nå hadde en stor erfaring måtte regne med å stige i gradene og at de straks de meldte seg ville få en lengere permisjon hjem til Norge. For å bevise sin gode vilje ble alt befal untatt Quist forfremmet en grad og alle som meldte seg fikk straks reise hjem. Det var selvfølgelig en del som ikke kunne stå for dette, men Quist hadde seiret og fikk etter at tyskerne hadde lagt stadig nye vansker i veien resten med hjem til Norge og dimitert.

Da dimiteringen begynte ble legionærene sammen med de vanlige skjemaer forelagt et skjema til undertegning som gikk ut på at ved senere krig i Norge eller Norges umiddelbare nærhet ville de være villige til igjen å kjempe. Dette nye forsøk på å få hånd over karene fikk også Quist forhindret for de flestes vedkommende ved at han fikk gitt beskjed gjenem befalet om at erklæringen ikke skulle undertegnes da den ikke var nødvendig for å bli dimitert. (Erklæringen ble av SS Sturmbanführer Leib mot slutten av krigen forsøkt lagt til grund for ny innkalling.)

Vår rådgiver Radbruch var allerede på denne tid beordret til Norge for å være rådgiver for hirden. Akkurat på denne tid var det at SS og politiet gjorde sine framstøt for å få kontroll over disse ^(Hirden) normenn. Dette så ut til å ville lykkes og Radbruch som mente at dette var galt, holdt stadig oss gamle frontvenner orientert om situasjonen. Han forsøkte påvirke Quist som han nå kjendte som en sterk personlighet til å gå inn i hirden; men Quist nektet med begrunnelsen at han aldri hadde vært aktiv NS mann, og at han neppe kunne samarbeide med de myndigheter som da var, da de neppe kunne stå sterke nok sammen med ham mot tyskernes pågang. Imidlertid henvendte Quisling seg til Quist og ba ham gå inn i hirden. Dette gikk han med på mot å få en stilling ute i landet. Han kom så til trødelag, ~~men~~

4.

(A.Quist.)

men da han overhode ikke kunne samarbeide med hirdens folk ble dette av kort varighet. Radbruchs aksjon fikk SS Sturmabführer Leib kjend- skap til og han fikk ham sendt til fronten hvor han falt kort tid et- ter.

Hjørn Gisting